II. évfolyam Celldömölk 1906 november 4. 45. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVI NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

A felekezeti tanitók fizetés-rendezése.

Szép cim. Bárcsak már ott lennénk! Jobban illett volna, ha azt irom: »A felekezeti tanitók fizetés-rendezésének elodázása.« De ha másnak nem, legalább a cimnek hadd örüljünk, habár nekünk tanitóknak a különféle cimek egész halmaza áll rendelkezésünkre: mester, tanitó, karnagy, kántor, sekrestyés, harangozó, a kivándorlást megakadályozó ügynök, az anti alkoholizmus apostola, ifj. egyesülete titkárja, jegyzője, vezetője, slöjd szobrász, kosárfonást és mindenféle apróceprő házi eszközöket készitő mesterember stb. stb.

Hát még trágyakezelésre és az okszerü tönkre gazdálkodásra is meg kell tanitani a magyart, mert az adó különféle fajtájából annyi háramlik manapság szegény fejére, hogy a régi gazdálkodási mód mellett már-már elviselhetetlenné válik a kis-gazdák helyzete. Adó pedig kell! Mert honnét szereznek be másképen az uj ágyukat.

Szegény tanitó! És mindenre neked kell őket megtanitanod! Ehhez mindhez kell értened! És mindezért mit kapsz? Szt. Mihálykor egy kis ocsut, néhány fél öl palvás tát, a magas minisztériumból pedig biztatást, hogyha Őket az Isten élteti és az osztrák kormány is megengedi, hogy Ők addig éljenek, majd 1906-ban javitanak a helyzeteden egy-két száz koronával, mert ak többet követel, az ellensége a hazájának.

Édes hazám és jó magyar népem! Hát én, aki a honfiui szeretetet egy emberéleten át iparkodom fiaidba és leányaidba plántálgatni, azt érdemlem meg hogy amikor csak annyit kérek tőled, hogy tisztességesen megélhessek, egyszerre ramfogják, hogy nem szeretlek! Vagy csak éppen mi vagyunk e hazának számkivetett gyermekei, akik boldogulásának és jólétének feltételeit, a nép millióinak szivét és lelkét müveljük? Már mióta kérünk, könyörgünk, hogy segitsenek a mi tartliatatlan helyzetünkön? És ez ideig biztató szónál egyebet nem kaptunk.

Türelemmel vártunk, mert reméltük és hittük, hogy nemsokára elérkezik az az idő, amikor a mi nyomoruságos helyzetünk sötét éjszakája is ki fog derülni. Bizalommal eltelve várakoztunk, hogy majd csak meglátnak bennünket is hazank vezető emberei és az ország minden nagyobb megterhelése nélkül elviselhetőbbé fogják tenni sorsunkat. Ámde napról-napra ujabb és ujabb csalódások értek bennünket. S most, amikor annyi csalódás után jogos kérelmünkkel egy kissé erélyesebben lépünk föl, rögtön ránkfogják, hogy nem tudjuk méltányolni a haza oeléz helyzetét és ellenségeivé akarunk lenni.

Nem! Mi nem akarunk sem hazánk sem egyházunk ellenségeivé lenni, aminthogy nem lettek azokká a vasutasok, akik még sztrájkkal is kivivták helyzetük javitását.

Követeljük most már mi is, minden további halogatás nélkül, hogy fizetésünk méltányosan rendeztessék. Elég volt már az igéretekből! Ámbár bizunk a mostani ideális lelkületü vall. és közokt.-ügyi miniszter Urban, hogy igéretét, ha a hatalom az ideig meg kezében lesz, be fogja váltani: de ki tudja, mit hoz a jövő.

A nagy társadalomban hiszem, hogy akadna olyan elfogult, aki át nem látná követelésünk jogos és igazságos voltát. Hozzajuk fordulunk tehát és kérjük, vegyék kezükbe Ők igazságos ügyünket. Részben erkölcsi kötelességük is, mert hisz melyik az az ember, akinek tanitója ne lett volna? Aki már mint kis gyermeket gondjaiba vette, becézgette, oktatta. Mennyi időt rááldozott, hogy úgy a tudományok, mint Isten és haza iránti szeretetben fölnevelve, egyházának és

TÁRCA

Második temetés.

Irta: *Szentimrei Márton.*

Kevés nemzet van Európában, melynek oly szép multja és történelme volna, mint a magyarnak, a kinek százszor és százszor is el kellene olvasnia, ami dicsőt, nagyot és szépet a mi nemzeti királyainknak, az Anjouknak és a Hunyadiaknak és a következő négy évszázadnak történelme tartalmaz.

A lefolyt napokban volt II. Rákoczi Ferencz fejedelemnek második temetése.

Ilyen második temetésünk volt egy másik is nemrég, 1898-ban, Budavárában, III. Béla magyar királyé és feleségéé, Anna királynéé, amely temetésnél magam is jelen voltam. E második temetést kivánom röviden elmondani.

III. Béla magyar király a honfoglaló Árpádnak és honalapitó szt. István királyunknak véréből való volt, a magyar királyok sorában sz. István után a 16-ik — összesen volt eddig 56 magyar király — és 1173-tól 1196-ig, tehát 23 esztendeig uralkodott, II. Gézának fia volt. Nagy idők voltak azok, uraim és hölgyeim, midőn a magyarnak európaszerte nagy volt a hire, szava, befolyása, tekintélye és nélküle egész világrészünkön semmiféle dolgot sem végeztek. A fiatal Béla herceg egy szomszéd ország fejedelmi családjához került, amely utóbbi a mi királyainkkal rokonságban volt s mivel e szomszéd fejedelemnek nem volt fia, Bélát szánta utódjának s neki egyik leányát el is jegyezte. Mivel azonban később e szomszéd-fejedelemnek fia született, Béla haza-jött és IV. István magy. király halála után a magy. királyi székbe került. Itthon eleinte tartózkodással fogadták, mint a kinek az idegenben elsajátitott szokásaitól, erkölcseitől, óslietőleg büneitől féltek; sőt az esztergomi érsek még megkoronázni sem akarta, mert tudnunk kell, hogy az ország udvára, hol Béla az ő fiatalságát töltötte, másvallásu, ledér, kicsapongó, zsarnok és sok egyéb romlásnak helye volt.

De nemsokára kitünt, hogy a félelem és tartózkodás alaptalan volt s hogy a fiatal magyar herceg az idegenben sem magyarságából és vérének az Árpádoknak hagyományos vallásosságából ki nem vetkőzött, sem az idegen udvar büneivel be nem fertőzte magát, ellenkezőleg sok szépnek, jónak, üdvösnek és hasznosnak, amit ott tanult, ismeretével gazdagitotta magát. Olyan volt a fiatal Béla herceg, mint a méhecske, mely még a mérges virágból is csak mézet gyüjt, és visz magával. Itthon igy a királyi székbe kerülvén, egyik legkiválóbbja lett királyainknak, korszakos intézményekkel örökitette meg nevét, bölcs törvényeket hozott, szivén viselte népe javát, az ország területét gyarapitotta, a ker. vallás és müveltség terjesztésére és szilárditására behozta francia földről a zirci fehér-papokat, az ő sürgetésére iktatta Czelesztin pápa László királyt a szentek sorába, az üdvözitő sirjának a törököktől való visszafoglalására tervezett hadjáratában csak a halál akadályozta meg s minden tette által népe hálájára érdemesitette magát. »Dicsősé-

SZALAY GYULA épület- és butorasztalos és temetkezési vállalkozo **Celldömölk** (Sági-utca Hujber-féle ház).
Nagy érc- és fakoporsó raktár. — Koszoruk nagy választékban
Elvállal temetkezéseket egyszerütől kezdve a legdiszesebbekig szolid árakon.

hazájának hasznos polgára lehessen. Mi, akik egész életünket a társadalom boldogságának szenteljük, joggal remelhetjük és elvárhatjuk, hogy ügyünket a magaéva teszi a társadalom.

Ha a társadalom veszi kezébe sorsunkat, az elöl, én meg vagyok győződve, nem zárkózhatnak el azok a körök, amelyek most puszta igéretnél egyebet nem adtak.

Ott a megyegyülés! Ha onnet fölirnak érdekünkben az országházhoz, hiszem hogy az eredmény nem marad el. Ne sajnálják tehát tőlünk azt a néhány sort, amelylyel ügyünket előbbre vihetik és amelyért a tanitóság hálás is fog lenni. Hiszen mi is hány statisztikai kimutatást készitünk el evenként a megyének? Most is jött egy hozzám az Alispán urtól.

A nagyméltóságu püspöki kart pedig tisztelettel arra kérjük, ne hagyják ügyünket csak úgy szónélkül eltussolni; hanem hathatós szavukat emeljék fel érdekünkben illetékes helyen mert az elégedetlenség árja folytonfolyvást tovább terjed és felek, hogy Abaujtorna megyéhez hasonló lesz több is! . . .

Ami az abaúji tanitókat illeti, nem egészen bizonyos, hogy bokányiekhez csatlakoztak. Legalább egyik abaúji igazgató határozottan tiltakozik ez ellen a vád ellen s azt mondja hogy ők csak a szervezett munkásokhoz *hasonlóan* alakitottak szakszervezetet, de nemzeti alapon. — A szerk.) — Ne engedje tehát a nagyméltóságu püspöki kar az elkeseredettséget ily magas fokra emelkedni. Ha már évekkel ezelőtt hallgatagon vagy legalább is nem elég erélyességgel igyekezett a nagyméltóságu püspöki kar megakadályozni a szabadkőmüves páholy által kovácsolt tervet, hogy a középiskoláinkban a hitoktatásra elég a heti 2 óra is, lépjen ma fel tekintélyének sulyával, hogy népiskoláink tanitói elviselhetetlen, nyomorúságos helyzetükben, a csalódások keserü napjaiban, az Istent és társadalmat, hazát és egyházat összeromboló szociáldemokrácia karjaiba ne dobják magukat.

A napokban volt alkalmam beszélni egy volt budapesti szociáldemokratával, aki a többi között ezeket mondotta: »Uram! Mi elvünk annál jobban fog terjedni, minél nagyobb nyomorb jut a nép, mert a nyomornak elválaszthatlan utitársa az elégedetlenség, ahol pedig az elégedetlenség felüti a fejét, mi ott vagyunk és ily helyen a csatát mi nyertük meg. . . Példa rá Abaujtorna megye. Ettől pedig mentse meg szegény hazánkat a magyarok Istene!

Zsilavy Sándor
tanító.

HIREK.

Rákóczi hazatérte. Az édes haza földjében pihennek már II. Rákóczi Ferenc fejedelem, édes anyja, a hős Zrinyi Ilona és a fejedelem bujdoso társainak hamvai. Az ezeregyegy mesébe illő pompával és fénnyel fogadta az egész ország lakossága a diadalutban hazatérőket. Különösen szép volt a fogadtatás Budapesten és Kassán, majd Késmárkon is, hol Tökölyi Imre késmárki gróf hült tetemeit helyeztek el az ottani evangelikus templomban.

Városunk is kivette a maga részét az ünnepeltetésből. Hétfőn reggel 8 órakor a helybeli plebánia-templomban dr. Wagner Lőrinc apát fényes segédlettel gyászistentiszteletet celebrált. A misére hivatalosak voltak a hivatalok s azon vallaskülönbség nélkül meg is jelentek. Óriási közönség gyült itt egybe, hogy Rákóczi hamvai és független elveivel szemben kegyeletét illően lerója. Innet a közönség az apáca-zárda udvarára vonult az iskolás fiukkal és leányokkal együtt, hol dr. Szinek Izidor plebános gyönyörüen méltatta Rákóczi elveit, különösen kiemelve annak vallásosságát és hazafiságát. A beszéd a közönségre igen nagy hatást tett ugyannyira, hogy a beszéd végeztével a közönség zugó éljenzéssel adózott a szónoknak.

A helybeli ág. evang. templomban is megünnepelték a hamvak hazaszállitását. Itt vasárnap délelőtt 10 órakor Nagy Sándor és Mikulás Kálmán lelkészek tartottak a reformáció ünnepével együttesen Rákóczi és bujdoso társairól hatásos szónoklatot. — Hétfőn az ág. ev. iskolában Szórády Dénes tanitó az ifjuság előtt szintén nagyhatásu beszéd keretében fejtegette Rákóczi korát. Az ünnepély végével az ifjuság a Himnuszt és Szózatot énekelte.

Halottak napja. Az örök elmulás birodalma mindig szomoru. Midőn átlépi az ember a temetőkaput, a bánatnak érzése fogja le a szivet, mert ott minden korhadó emlék összeköti az élők gondolatát a holtak csendes pihenésével. Szomoru bizony az a birodalom mindenkor, ugü tavaszon, mint őszön. Most különösen az. A természet maga is temeti a diszét s a mindenség törvénye szerint nemcsak a réten, mezőn, kertekben hullatja el virágait, hanem a temetőben is. Lombos orgonafák, áthajló bokrok nem takarják már el a kereszteket. S mintha a természet azt akarná, hogy az esztendők egy-két napján dolgozzanak az élők a holtakért: halottak napjan a fák tele hintik sárgult leveleikkel a sirokat, hogy hozzátartozóik szépen megtisztitsák és ujra gondozzák. A sirok ismerősei, daczára az esős időnek, megjelentek a temetőben és az ő napjukra megszépitették a hantokat. Öregek-ifjak virágokat, koszorukat vittek a sisokra, gyertyát gyujtottak szeretteik sirján, az élők emlékeztek.

Veres kakas városunkban. A gyermekekkel való gondatlan bánásmódnak szomoru példája történt tegnap délután városunkban. Gombás Sándor és özv. Vidi Jánosnénak kisdömölki határban fekvő ingatlanain a béresek gyermekei a gondatlan felügyelet folytán lakodalmast játszottak a kamrában, miközben főztek és meggyujtották a kamarát. A tüz gyorsan elharapódzott s két ház annak martalékává lett a melléképületekkel együtt. Az ügyben a vizsgálat folyamatban van, hogy kit terhel a felelősség a tüz keletkezése miatt. A tüzet az egyesült celldömölki tüzoltóság mihamarabb lokalizálta.

---

get és győzelmeket halmozott nemzetére, mondják róla a krónikák; de a legszebb dicseretet István apát, később tournayi püspök mondta róla, midőn azt irta neki: »Ugy halljuk, hogy az igazságot szereted és ápolod; ez uralkodásod fénye, koronád dicsősége.« Két felesége volt, Anna és Margit, mindkettő francia hercegasszony; két fiut hagyott maga után, Imrét és Andrást, mindkettő magyar király lett. Egy kedves unokája is volt, a mi drága szentünk, árpádházi Erzsébet. Meghalt Béla 1196-ban és Székesfehérvárott temettetett el. Ez volt III. Béla magyar király.

Már most mi történt? 700 esztendő viharai zugtak végig a magyar hazán, a tatárjárás, az anjou kor fénye és elcsősége, a török idők, a német idők: 700 esztendő vetette hányta a magyart jobbról balra, örömből fájdalomba és vissza; 700 esztendő nemzedékei szállottak sirba, Árpád nemes vére régesrégóta kiapadt s eltünt a föld színéről, sz. István nemes ültetvényét, a ker. vallást idegen hajtások vertek ki, 150 esztendőn át török lovak patái gázolták a magyar haza földjét, 300 esztendőn át érzésben, gondolkozásban, szokásokban, fölfogásukban, érdekben és mindenben a magyaréitól annyira elütő idegen uralkodóház ült sz. István királyi székében. Szóval, a világ teljesen és tökéletesen átváltozott s ha egy csak néhány századdal előbb élt ember támadt volna fel sirjából, alig ismert volna a régi magyar hazára.

És ime most mi történik? Megnyilik a föld, megnyilik egy sir és visszaad az élőknek egy halottat, aki 700 esztendő előtt élt a magyar hazában. Valjon azért, hogy az lássa, mennyire haladt vagy hanyatlott a magyar haza azóta, 700 esztendő óta? Nem, hanem azért, hogy az élők lássák a magyar haza 700 esztendő előtti dicsőségének egy képviselőjét, az Árpádkornak egy magyarját — fájdalom, csak csontvázában — és eszükbe jusson a magyar történet legszebb, legdicsőbb korszaka, a mi verbeli nemzeti királyaink. Árpád a honszerző, sz. István a honalapitó, sz. László és Kálmán a törvényhozók, II. Géza a telepitő, III. Béla a civilizátor, II. András, kinek kora bebizonyitotta, hogy az Árpádok valóban a hősöknek és szenteknek voltak dynastiája, IV. Béla a haza második megalapitója és a többi. Megjelent az élő magyarok között egy halott Árpádfi, hogy eszünkbe jusson legtanulságosabb multunk és tanitson bennünket hazafiságra, vallásosságra, hősiességre, önfeláldozó, hazafenntartó erényekre, mert mindezeknek az Árpádkor a legszebb tükre, azért mondottam fölebb, hogy a magyarnak sok más kincse mellett legnagyobb kincse a multja, a mely élteti, táplálja és erősiti, az ő hitének, reményének és lelkesedésének kimerithetetlen kutforrása.

Hogyan történt mindez, az emlékeztetni fog. Mondottam? Béla király, mint emlitettem, 1196-ban halt meg és Székesfehérvárott temettetett el, a sz. István király által ott épitett templom alatt. Történt immár, hogy a közelmultban, 1848-ban, e városban a püspöki palota közelében, mely palota ma sz. Istvánnak a törökök által elpusztitott temploma helyén áll, ásatások és földmunkálatok folytak. A munkások ekkor mélyen a föld alatt két vörös-

Megsütötte a leányát. Vadóc Ilona cseléd leány Jánosházán szolgálata közado megbetegedett, valami vsizketegségbe, bőrbajba esett, mely miatt szolgálatát ott kellett hagynia és hazament Körtvélyes pusztán lakó szüleihez, hol atyja mint béres szolgálatban van. Szülői persze orvossal nem gyókezeltették beteg leányukat, hanem vén kuruzslónők által ajánlott mindenféle csodaszerrel akarták a bajt gyógyitani. Sokféle szerrel probálkoztak, azonban még egyik sem használt, inkább ártott, mert a leányuk mindig sápadtabb és soványabb lett. A mult héten egyik szomszédja egy vén asszonnyal beállitott Vadócékhoz s rábeszelte őket, hogy leányukat bizzák csak rá a vénasszonyra, ki már több hasonló beteget meggyógyitott. A kuruzslónő azonnal hozzákezdett munkájához. A 16 éves leány testét bekente valami zöld kenőcsösel, azután elfüttette a kemencét. Mig a kemence elfült, s a parazsat kihuzták, mindenféle hókuszt fókuszt csinált a leány felett. Majd felölelte a leányt, s a félig kihült kemencébe dugta. A családdal elhitette, hogy a meleg kemencébe fog csak gyermekük meggyógyulni. A szülők tehát örömmel, reménnyel szemlélték a kuruzslónő munkáját. A csodakurának a pusztán is hire futott, s a tanya asszonyai mind összegyültek Vadócék konyhájában, hogy a csodahatásnak közvetlen szemlélői legyenek. Félórán át tartotta a forró kemencében Vadóc Linát a kuruzslónő, s aztán ismét nagy hókusz-pókusz közt kihuzta a kemencéből. Sajnos, Vadócz Lina nem csak meg nem gyógyult, de a forró kemencében megfulladt. Szülői kétségbeesve látták, hogy leányuk meghalt a kemencében. — A major gazdája azonnal jelentést tett az esetről, s a hatóság nyomban erélyes vizsgálatot inditott. A kuruzslónő persze már csendőrkézen van.

---

márvány kőkoporsót találtak. Ezek a földből kiemeltetvén és hatósági személyek, valamint szakértők jelenlétében fölnyittatván, a következőket találták bennök. Az egyik márványkoporsóban egy óriás testü, közel két méter magas férfinak majdnem teljesen és tökéletesen fönntartott csontvázát következő mellékletekkel: ezüst koronával, ezüst karddal, granátos arany gyürüvel, ezüst karpereccel, ezüst sarkantyukkal, ugyanoly nyaklánccal, ugyanoly kormánypálcával és réz zarándokbottal. A másik márvány-koporsóban találták egy másfél méter magas női testnek csontvázát, szintén ezüst koronával, granátos arany gyürüvel és némi szétmállott aranyos szövet-, csipke-, fátyol- és ruhamaradványokkal. Azonkivül találtak a férfi koporsója közelében egy homokkó koporsót, egy férfi csontvázzal, de koponya nélkül és amely különben is hiányos volt, végre a férfi koporsója lábainál egy ahott alfonjába [illegible] testmedencéjében apró gyermekcsontocskákat is találtak.

(Folyt. köv.).

Rákóczi-ünnepély az ipariskolában. Mult vasárnap a helybeli ipariskola is megünnepelte Rákóczi fejedelem hazaérkezését. Délután 2 órakor a fiuiskola nagytermében Barabás Ernő főtanitó ismertette Rákóczi fejedelem nagyságát, hazafiui és vallásos erényeit, utánna pedig az erről szóló miniszteri rendelet értelmében szünet volt.

Holt ember a vonaton. Szombaton éjjel Szilágyi I. szombathi mozdonyvezető apósa az 1311. számu vonattal Celldömölkről Győrbe akart utazni. A régóta betegeskedő öreg Vathmersén rosszul lett és csak utitársainak ápolása mellett nyerte vissza ismét eszméletét. Útközben az utitársak leszálltak s mikor a vinári állomáson a kalauz benézett a kocsiba az öreg embert a padlózaton arcra borulva holtan találta. A halál okát még ezideig nem sikerült megállapitani. A vasuti kocsit, melyben a holt embert találták fertőtlenités végett Budapestre küldték.

Tüzeset Pápocon. Mult hó 29-én tüz volt Pápocon. Délután fél 2 órakor kigyuladt Szabó István pajtája s másfél óra alatt porrá égett. A tüz ismeretlen okból keletkezett, a kár 650 korona, melynek egy része biztositás révén megtérül.

Söprik a celldömölki utcát . . . Eljutottunk már addig, hogy arról kell gondoskodni, hogy az aszfaltozott utak tisztántartassanak. A mult héten már fogadott is a város egy munkást, aki a várost végig söpörje, de megunta a dicsőséget s bejelentés nélkül otthagyta állását. Most majd lesz a városnak kikkel vesződni, mert az uj fecskék hamar ki fognak repülni a fészkükből.

Difteritisz városunkban. Horváth Lajos fuvaros, celldömölki lakos difteritiszbe esett s mint ilyent, a Kemenesaljai közkórházba szállitották, ahonnan a mult héten gyógyultan elbocsátották.

Uj üvegesüzlet városunkban. Szebenyi Péter üveges és üvegkereskedés nyithatására kapott a mult héten engedélyt a főszolgabirói hivataltól.

Madarak és fák napja. A vallás- és közokt. minisztérium minden ősszel és tavasszal egy napot rendel az elemi iskolákban, hogy a fogékony gyermeki elmékbe a madarak és fák használt beoltsa a tanitó. A helybeli ág. ev. iskolában Szórády Dénes tanitó mult hó 9-én tartott a madarak és fák használ ismeretterjesztő előadást. Előadás után az iskolában szünetelt a tanitás.

Kivándorlás Amerikába. Mind nagyobb mértékben vándorolnak véreink az ujvilágba. A haza szent földjéhez hűtlenek lesznek és jobb hazát keresnek. A mult héten a következők kaptak Amerikába szóló utlevelet: Névi Elek Somogyi Bálint alsósági, — Varga Péterné jánosházai, — Németh János Kemenessömjéni, — Imre Kelemen, Gusztáv Gáspár, Figder Elek szentmiklósfai, — Végh János alsómesteri, — Pécsi Ferenc, Varga Karolin felsőmesteri, — Takács József és neje celldömölki, Novák Mihály, Ihász Karolin kecskédi, — Magyarosy Gyula kisköcski, — Kis János kissomlyói, — Szőr János borgátai és Bősze Antal kemeneskápolnai lakosok.

Csak egy virágszálat. Esdve kérjük a mi jó közönségünket, rója le azt a szent vámot, a melyet a szegénysorsú tüdőbetegek megmentéséért tőle kérnek. Ne dobják el azt a befizetési lapot vagy utalványt, melyet a *József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület* (Budapest, IX., Lónyay-utca 47 sz.) a napokban szét küldött, és ha valóban csak egy virágszál válságdijat is, de küldjék el. Azt mondja Mikszáth, hogy még most is siratjuk a mohácsi csatát, a hol 25.000 magyar veszett el és közönnyel, ölbe tett kézzel, sivárán nézzük ennek a derék egyesületnek fáradhatatlan tevékenységet, melylyel minden évben annyi magyart *tudna* megmenteni, a hány a mohácsi csatasikon elvérzett, ha a közönség a halottak napi koszorukból egy szál virág árát valóban elküldi. Fogja el a szíveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajcárral is: de áldozzunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Fülleréket vagy koronákat egyforma mélységes hálával fogad a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület, mely az ország minden *tájáról* tehát *tőlünk* is vesz föl majd gyógyitóházában. (már épül az első) betegeket.

Magániskola-e a hitfelekezeti iskola? Városunk urai közül néhányan arról vitatkoztak, hogy a hitf. iskola magániskola-e? A többség magániskolának vallja. Az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 11—15 §§-aiban biztositott jog alapján a hitfelekezetek mindazon községekben, hol hivőik laknak, a saját erejükből állithatnak fel és tarthatnak fenn nyilvános népoktatási tanintézeteket, melyekben a tanitókat maguk választhatják, azok fizetését meghatározhatják, a tankönyveket maguk szabhatják meg, a tanitási rend- és módszer iránt is önmaguk intézkedhetnek az 1868 XXXVIII. és 1876 XXVIII. t.-c. korlátai között. Nagyon is világos, hogy a hitf. iskolák *nem magániskolák*. Magániskola az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 15—22. §§-ai értelmében a vármegyei közig. bizottság ajánlata folytán csak a vall. és közokt. miniszter engedélyével állhat fenn. De mig a törvény a) nyilvános és b) magánintézeteket különböztet meg. Világos, hogy a hitf. iskolák az előbbiek közé tartoznak.

Oh ez az Eszter . . . Pityokosan érkezik haza az ujdonsült férj. Fiatal felesége kisirt szemekkel várja. »Hol voltál oly sokáig Sándor és hogyan nézel ki« mondja siró hangon. Férjuram nehéz nyelvvel dadogva csak ennyit válaszol »oh . . ez az Eszter . . . Oh . . . ez az Eszter . . . « »Hát igy vagyunk, hát Esztered van már neked, felel az asszonyka.« »Hát az órád és a láncod hol van? A . . . a . . . Pista bácsinál ahol . . . azt a jó Eszter . . . « tovább nem tudta folytatni, ment a felesége zokagva adta ki a cselédeknek a parancsot a csomagolásra. »Egy percig sem maradok veled egy fedél alatt, megyek haza a mamához, ki hitte ezt 6 hét előtt, hogy ily hamar kedvesed, Esztered lesz neked. Szerencsére e pillanatban lépett be a Pista bácsi, átadta az asszonykának férje óráját és láncát s nevetve világositotta fel a

Legelismertebb cég. **VÁGÓ DEZSŐ** Érmekkel kitüntetve!
első pápai férfi-divatterme
PÁPA, Fő-tér. 53. szám Nagymunkás szabó segédek felvétetnek.
Kifogástalan szabásu **férfiruhák, papiruhák,** uradalmi erdésztisztéknek, postásoknak, vasutasoknak, erdőőröknek, ugyszintén minden egyenruhát viselő testületnek **egyenruhák** legelegánsabbanmérték után

feltekeny asszonyt, hogy nem asszony személyéről van szó, hanem cognacról, úgyanis ferj uram egy kissé többet ivott az igen **Esterházy-cognac**-ból és, hogy illuminált állapotban óráját és láncát elnyerték, hát Pista bácsi magához vette azokat. Boldogan élhet magához a szép asszony e felvilágosítás után ferjét s nevetve mondá Lzt az Esztert szívesen megbocsátom neked.

A kabalisztika [illegible] minden név és születési [illegible] szerencsesorsjegyeket helyezett el pecsét alatt a Kiss Károly és Társa bankháza (Budapest, Kossuth Lajos u. [illegible]. Mindenki kisasználhatja az alkalmat! Irja meg nevét, születési évét és a Kiss bankház azonnal elküldi a pecsét alatt levő szerencsesorsjegyet.

Köztudomású, hogy a Kiss bankház által már sok ezer család lett gazdag és boldog. Kisérelje meg szerencséjét mindenki Kiss-nél, mert Kiss Szerencséje Nagy.

Tájékoztató.

Füszerkereskedő:

Almási János füszer-, liszt- és festékkereskedő. Dömölki-utca.

Gayer Gyula füszer-, festék- és vaskereskedése, Szt. Háromságtér.

Kohn Sándor füszer-, liszt- és vegyeskereskedése, zománcozott edény-nagyraktára a Szt. Háromságtéren.

Hentes:

Bödör József hentes-üzlete és husfüstölődje Jánoshazán.

Kertész:

Mór Gyula mü- és kereskedelmi kertész Vásártér-utca.

Kávéház:

Központi Kávéház Kossuth Lajos-utca. — Kitünő italok, pontos kiszolgálás!

Klein Jakab Uj kávéháza a vasúti állomás közelében. Idegeneknek találkozási és szóraközó helye. Minden időben friss kávé.

Erzsébet-kávéház Győrött, Király-utca. Egész éjjel nyitva, naponta cigányzene.

Kőmives és épitési vállalkozó:

Vizlendvay József épitési vállalkozó és okl. épitő-mester Celleömölkön. Elvállal az epitési szakmába vágó mindenféle uj munkálatokat és javitásokat.

Horvath János, Jánoshazán. Uj-utca. Elvállal mindenféle kőmives munkát, házak ujra épitését és javitásokat olcsó árak mellett.

Lakatos:

Rosenheim Ferenc épület és géplakatos Celldömölk, Sági-utca.

Simon Sándor épület és géplakatos, Kossuth-L-u Elvállal szakmájába vágó mindenféle munkát.

Lisztkereskedő:

Herzfeld Mór. Csornai Gőzmalom Liszt-Főraktára Celldömölk. Kossuth Lajos-utca.

Takács György lisztkereskedése Celldömölkön, a Bencés-rend épületében.

Mészáros

Krausz Mihály, Sági-utca.

Singer Ignác husesarnoka Celldömölk, Kossuth Lajos-utca.

Zsirai Dujos mészáros és hentes üzlete a Fő-téren, Celldömölkön.

Marhakereskedő:

Klein Testvérek, Ferenc József-utca.

Pék:

Kelemen Ferenc, Kis-utcá Fiók: Kossuth L-u Kenyersütések elfogadtatnak.

Klein Adolf Pápai-u. Kenyérsütéseket elfogad.

Szita György, Kis-utca.

Szesz- és bornagykereskedő:

Günsberger Ignác. Ság. Szesz- és bornagykereskedő.

Sörraktár:

Altstädter József, Dömölki-utca. A hires kőbányai sör raktára.

Szabó:

Guttmann Adolf, polgári és egyenruha szabó „A tulipán"-hoz. Vásártér-utca. Vasúti sapkák és zubbonyok raktára. Kész férfi- és gyermekruha raktár. Olcsó árak.

Tihanyi Béla ruharaktára Celldömölkön, a Sági-utcában. Férfi- és gyermekruhák nagy választékban tartatnak raktáron.

Schlesinger Samu uri-szabó divattermei ajánlják a kényesebb izlésü közönség figyelmébe. Papai-utca, Gömbös-féle ház.

Toth Antal, Vásártér-utca. Divatos öltönyöket olcsón készit.

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, tekintse meg **Sikos István** férfi és gyermek-ruha áruházat Jánoshazán. Mértékszerinti megrendelések olcsó áron eszközöltetnek. Tisztitások elfogadtatnak.

Vágó Dezső első pápai férfi divat-terme Fő-tér 253 sz. Készit katonai-, papi- és polgári ruhákat. Legfinomabb hazai- és külföldi ruhakelmék raktáron.

Szállító (Spediteur):

Schöntag Márton fuvaros, Kis-utca. Elvállal fuvarozásokat mérsékelt dijazás mellett.

Téglagyár:

Bárdossy S. és Társai, Sági-utca.

Tory György, Szt. Háromság tér.

Üveges:

Spieler Ede üveg-, porcellán- és lámpaáruk kereskedése Szt. Háromság tér.

Vendéglő és szálloda:

Hungaria szálloda, Pápai-utca. Kávéház, étterem és szálloszobák. Pontos kiszolgálás!

Korona szálloda, Kossuth Lajos-utca. Ujonnan épült és fényesen berendezett 15 szálló-szoba.

Szarvas vendéglő, Szt. Háromság-tér A legtisztább sági borok, figyelmes kiszolgálás!

Hubert Samu vendéglője a Bárányhoz. Sági-u.

Hubert Pál vendéglős, Csönge.

Rotschild David vendéglős Ság. Tisztán kezelt sági borok. Naponta Friss birkahus kapható.

Zsoldos Antal sörcsarnoka Celldömölkön, a Központi kávéházzal szemben. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Vak szamár szálloda Győrött. Teleki-utca Marschall Pál vendéglős.

Vadászy Pál vendéglője Izsákfán.

ALAGCSŐVEK
HORNYOSZSINDELY
iszapolt agyagból
bérmentve minden állomásra.
Bővebbet GAYER GYULA cégnél
CELLDÖMÖLK.
ELSŐ SZOMBATHELYI GŐZTÉGLAGYÁR.

Tory György vendéglőjében azonnal kiadó egy szép tágas üzlethelyiség.

Szakvélemények
az
Esterházy Cognacról:

A magy kir. müegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségüt és a francia Cognackokkal vetekedőt **legjobban ajánlhatjuk.**

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár. **Dr. Kétly Károly** egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár. **Dr. Angyán Béla** egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár. **Dr. Poór Imre** kir. tan., egy. tan.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár **Dr. Báron Jónás** egyetemi tanár

Az
Esterházy cognac
minden előkelő füszer és csemegekereskedésben kapható.

„Egyesült czeglédi szőlősgazdák boreladási társasága"
CZEGLÉD.

Egyenlősiti, bepinczézi és áruba bocsájtja a **termelők tisztán kezelt** legkitünőbb **borait.**

Nyilvántartja és közvetiti ezentul az **egyes termelők magán pincéiben, sajátkezüleg gondozott** boraikat is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert **egész éven át egyforma egy és ugyanazon bort** kaphatják.

Ezuttal áruba bocsájtjuk a legkitünőbb siller szinü **„Kadarka"** és zöldesfehér **„Ezerjó"**, **„Rizling"** stb. fajokat is, melyek **több waggon** vételénél **igen mérsékelt árban** kaphatók.

LEVÉL- vagy SÜRGÖNYCIM:
Egyesült szőlősgazdák társasága
CZEGLÉD.

A g r a r i A

KÉRJEN

MINDEN

az GAZDA

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcséplőkészletekről,

benzinmotorokról

és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcím:

AGRARIA Budapest Váczi-ut 2.

A g r a r i A

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségü római darabos calciumcarbid . . 26 K.

Legjobb minőségü római szemcsés carbid . . . . 30 K

Ára 100 kgr. tisztá sulyért, tehát csomagolási sulybeszámitása nélkül, ingyenes csomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvét ellenében pénztári engedmény és minden levonás nélkül.

Szállitunk legkitünőbb rendszerü **acetylenkészülékeket** és teljes **acetylen-világitási berendezéseket** is legjobban.

Állandó nagy raktár Budapesten.

Gyors kiszolgálás!

Schvarcz József és Társa

acetylen-világitási és calciumcarabid eladási vállalata

BUDPEST, V, Váci-körut 26/a.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanitók, kereskedők, iparosok, **nyugdij jogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak** és magánosoknak $^1/_4$—25 évig terjedő időre heti, havi, $^1/_4$—$^1/_2$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

KÜLÖNLEGESSÉG: A páris—bécsi enquete értelmében tőkésitjük a jövedelmet.

4%! 4%! 4%! 4%!

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I., II. és **III. helyre** földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, **gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványviz és egyébb források és kőbányákra,** a becsérték $^3/_4$ részéig.

Épitési hitel!

épitésfélben levő ingatlanokra **2—3 részletben,** oly arányban, amily arányban az épitkezés előre haladt!

Bank- és magánadósságok convertálása!

Váltó- és járcahitel! Viszleszámitolás kereskedőknek!

Előnyösen **Solid** alapon és **gyorsan** eszközöljük mindezen fenti műveleteket elsőrangu intézetek által!

Elsőrendü ajánlatok!

Kérten prospektust!

Válaszbélyeg mellékleneő!

MELLER L. E.

Budapest, V. ker. Kohári-u. 19/B sz.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg **Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,** mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyit. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCH E. M.

„Magyar korona" gyógyszertárában,

GYŐR, Baross-ut 24 szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való «Családi» üveg 5 kor. 3 kis, vagy 2 «Családi» üveg rendelésénél már bérmentve, utánvéttel küldjük.

Wágner, a *„Hangszerkirály"* összválogatott **iskola-hangszer** csoportja **15 drb összesen csak**

5 forint,

1 iskola-hegedü, jávor-fából jó hanggal
1 hegedü-vonó, bükkfából, tolokával
1 » -tok, amerikai bőrvászonból, vonótartóval.
1 hegedü hangoló-sip, tokban
2 » nyereg, szép faragot minta.
1 » gyanta, különleges dobozban
1 » hangtompitó finom ébenfából
6 » hur, igen jó minőségü
1 hasznos ajándék deákok részére

15 drb összesen csak 5 forint.

Ugyanezek még finomabb kivitelben **8 frt.**

Legujabb szabadalm. hangszeremen egy órai gyakorlás után bárki játszani tud. Árjegyzéket ingyen küldök.

WÁGNER, a »Hangszer-király«

Budapest, VIII., József.körut 37|39.

Ne mulasszon el kérni ingyen és bérmentve prospektust és mintákat a legjobb styriai

Férfi és nőilodenből

vadászatra, erdészetre és turisztikára, valamint az összes divatszövetekből férfi- és gyermeköltönyökre, felöltőkre, ulsterekre, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, az általánosan jó hirnévek örvendő első és legnagyobb loden kiviteli cégtől,

Oblack Vince

cs. és kir. udvari posztószállitó

Grác, Murgasse 9/c.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelü **férfiöltöny, felöltő** vagy **télikabát**

Krausz F. és Tsa

uriszabó üzlete

Budapest, Kerepesi ut 69 szám.

Vidékre mintákat mértékvételi utasitással bérmentve.

Eladó ház.

Alkalmi vétel!!

A Pápai-utcában levő Gömbös-féle ház, mely mintegy 10—12 százalékot tisztán jövedelmez tulajdonosának, szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bardossy Sándor és Társa

téglagyára

Celldömölk.

Iszapolt faltégla

26 K 20 f.

Tetőcserép 30 K

1000 darabonkint

Utalványok **Almási János** fűszerkereskedésében válthatók (Dömölki-utca).

Tartós és jó! Olcsó árak!

Az árjegyzéki árakból nagy engedményt adunk t. vevőinknek; ugyanis kerékpárjaink árai felére: **80 koronára** szállitottuk le. Magyarországba az elvámolásért 4 korona számittatik fel. Világhirü **„Multiplex"** kerékpárainkért *6 éri irásbeli jótállást vállalunk.* Számtalan elismerő levél a szállitott gépekről. Elsőrangu gyártmányu **„Multiplex"** kerékpáraink felülmulják e téren Európa gyártmányait, mert gépeink összes alkatrészei teljesen gyárunkban készülnek s igy azok tartosságáért szavatolhatunk.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küld

a „MULTIPLEX" kerékpárgyár, Berlin 257.

Gitscheiner-strasse 15.

Hogy hivják? **Nincs többé csalódás!** **Mikor született?**

Szerencséjét lepecsételve őrzi a KISS bankház!

MINDENKI MEGKAPJA A SZERENCSE ALTAL NEKI SZANT SORSJEGYET!

Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el

pecsét alatt például:

a lepecsételt boriték előoldala: A boriték hátsó oldala:

„JÁNOS"

Születési év: 1877.

KISS szerencséje NAGY!

Használja ki az alkalmat. — Fogadja lepecsételve szerencséjét tőlünk!

Irja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére eltett szerencsesorsjegyet.

Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencséje NAGY"

felmondás hiveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencséjét; meritsen On is a **Kiss** bank-kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk

szerencséjének lepecsételt záloglevelét és gazdagság, jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának huzása már **f. évi nov. 22. és 23-án lesz.**

Az I-ső oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolcad K **1·50.** Egy negyed K **3.—.** Egy fél K **6.—.** Egy egész K **12—.**

Kiss Károly és Társa

nagy kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 13.

Fiókok: **VI., Váci-körut 5 szám.** — **VII., Erzsébet-körut 22. szám.**

Eladó szőlő a Sághegyen.

A Kemenesalja legkitünőbb bortermő hegyén, a Sághegy keleti oldalán, mintegy 4—5 hold kiterjedésü, részben uj amerikai vesszővel beültetett, jól gondozott

szőlőbirtokomat örök áron eladom.

A szőlőbirtokon egy csinos, téglából és kőből épitett nyaraló-hajlék, ugyszintén kellő nagyságu pince is van. Az épület alkalmas nyári lakásnak is.

Venni szándékozóknak bővebb értesitést ad a tulajdonos

id. Tory György.

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölk